II. ÉVFOLYAM 39. SZÁM ÁRA: 1,60 FORINT 1958. SZEPTEMBER 30.

figyelő

GAZDASÁGPOLITIKAI HETILAP

Megoldjuk a lakáskérdést

KÉSZÜL A LAKÁSFEJLESZTÉS 15 ÉVES TÁVLATI TERVE

Szerte az országban, a felszabadulás óta eltelt viszonylag rövid idő alatt több százezer lakás épült, s az építőmunkások hadseregének keze nyomán nap mint nap most is gyors ütemben nő az új lakások száma, boldog családok százai foglalják el saját házukban új otthonukat. A lakáskérdés ma mégis egyike legjelentősebb problémáinknak, valósággal társadalompolitikai üggyé vált.

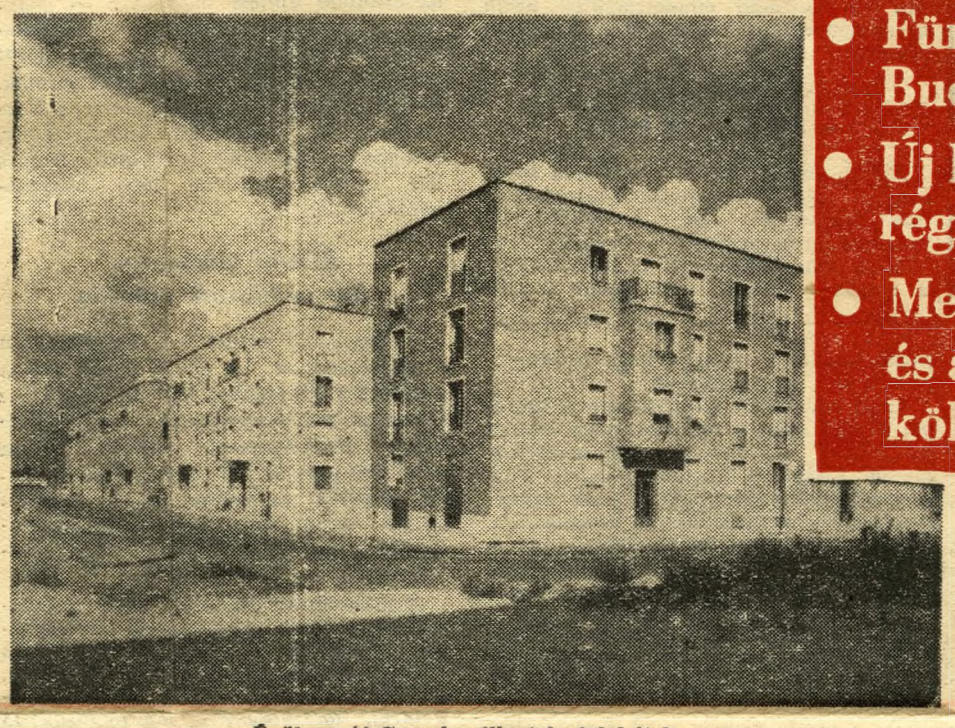
Igen sokan, különösen azok, akik már hosszabb idő óta várnak arra, hogy az új lakáshoz juttatottak, vagy a saját lakással rendelkezők szerencsés táborba kerüljenek, teszik fel a kérdést: *milyen okok vezettek a jelenlegi súlyos lakáshelyzet kialakulásához.*

Mindenek előtt rá kell mutatni arra, hogy *a lakáshiány — világjelenség*, szoros összefüggésben áll a lakosság nagyarányú növekedésével és a második világháború pusztításaival.

Magyarországon a lakosság száma ma kereken 650 000 fővel haladja meg az 1938. évit, a háborús pusztításoknak pedig az országban a lakások tízezrei estek áldozatul. Ez azonban *nem előidézte, hanem csak fokozta* a lakáshiányt, a magyarországi tőkés rendszer egyik legsúlyosabb, legnehezebben kiheverhető örökségét. Igaz, hogy például 1930-ban Budapesten több mint ezer lakás állt üresen, ez azonban a munkanélküliség és kizsákmányolás okozta nyomorúság folytán *megfizethetetlen lakbérek* következménye volt. Ezt bizonyítja, hogy ugyanekkor *több mint 12 000 kilakoltatási per volt folyamatban*, a hajléktalanok ezrei pedig *nyomortanyákon* húzódtak meg.

300 ezer vidéki költözött a fővárosba

A háború kezdete óta gyakorlatilag *megszűnt a lakásépítés*, s a tőkés háztulajdonosok *teljesen elhanyagolták a* bérházak javítását, karbantartását is. Ez pedig annál súlyosabb következményekkel járt, mivel *a lakóházak átlagos életkora igen magas.* Budapesten például 1954-ben 33 év volt, a házak közel 18 százaléka pedig 1900 előtt épült.

Épül az új Csepel-csillagtelepi lakótelep

(MTI Foto — Balassa felv.)

A nyomortelepek megszüntetéséből, *a hajléktalanok elhelyezéséből* eredő lakásszükségleten kívül a felszabadulás utáni években egyre erőteljesebben jelentkezett az a lakásigény, amely — a rendes népszaporulaton kívül — *az átlagos emberi életkor emelkedéséből* (1955-ben például a várható átlagos élettartam kb. 10 évvel volt több, mint 1941-ben), *a házasságkötések szaporodásából* (1949 és 1957 között évente átlagosan 36 százalékkal több házasságkötés volt, mint 1938-ban), a munkásság és parasztság *anyagi és kulturális felemelkedéséből származott.* Ennek az igénynek a fokozódását az is elősegítette, hogy *a lakbér megszűnt súlyos tehernek lenni: ma egy család átlagos keresetének csupán 2,5—3 százalékát teszi ki.* Talán éppen az alacsony lakbér is szerepet játszik abban, hogy akadnak olyanok, akik nem becsülik az államtól kapott szép, új lakást, elhanyagolják, rongálják, tönkreteszik. Az öntudatos, a nép vagyonát féltve őrző dolgozók a legkeményebb eljárást is indokoltnak tartják ezekkel szemben.

Súlyosbította a lakáshelyzetet — elsősorban Budapesten — falusi lakosság nagyarányú áramlása a városokba. *Budapest* lakossága például, nagyrészt a vidékről való felözönlés következtében 1949-től 1957 végéig 271 000 fővel, azaz *17 százalékkal növekedett*, s csak 1958. I. negyedévében a fővárosba költözők száma meghaladta a 37 000-et.

Ugyanakkor évről évre *tízezreket* tett ki azoknak a lakásoknak a száma (1949—1957-ig kereken 90 000-et), amelyeket, mivel elavulásuk folytán *lakhatatlanná váltak*, meg kellett szüntetni.

A felsorolt okok alapján, amelyek korántsem jelentik a jelenlegi lakáshiány minden tényezőjét, nyilvánvaló, hogy a lakáskérdést nem lehetett a felszabadulás óta eltelt viszonylag rövid idő alatt megoldani. Meg kell azonban azt is mondani, hogy átmenetileg — lényegében 1950—1954 között — olyan hibák is jelentkeztek (pl. a lakásfejlesztési terv nem teljesítése, lakásoknak irodák, stb. céljaira való igénybevétele, a lakóházak felújításának, karbantartásának elhanyagolása, stb.), amelyek szintén kihatottak a lakáshelyzetre.

Mikor és hogyan várható a lakáskérdés megoldása?

Kétszer annyi lakás, mint jelenleg Budapesten

A kormány tudatában van annak, hogy a lakáskérdés igen sok ember fájó problémája és a legszélesebb tömegeket érintő kérdés. Éppen ezért el van szánva, hogy a lakáskérdést viszonylag rövid időn belül, a lakásfejlesztés 15 éves távlati tervének keretében 1975-ig megoldja. Ehhez közel kétszerannyi lakás építése szükséges, mint a jelenlegi budapesti lakásállomány.

Az új lakások többségét a saját lakások képeznék (családi ház, öröklakás, szövetkezeti társasház) és kisebb hányad — természetesen így is több százezer lakás — épülne állami bérlakásként.

A családiház-építés elsősorban a parasztság igényeit hivatott kielégíteni. *Városokban a* szétszórt kisházépítkezéshez fűződő hátrányok (pl. a telek, vízellátás, tetőszerkezet, stb. miatti drágaság, a közművesítéssel, közlekedéssel s.b. kapcsolatos többletköltségek) miatt főleg *a szövetkezeti társasház* a személyi tulajdonú lakás jellemzően kialakítandó formája. Ezeknél — az eddigi elgondolások szerint — az építési költségek egyrészére előtörlesztés, másrészére hosszúlejáratú állami kölcsön nyújtana fedezetet, kisebb mértékű, vissza nem térítendő állami hozzájárulás mellett. Általános elvként kell megállapítani, hogy a lakosság nem várhatja csak az államtól a lakáskérdés megoldását, ehhez saját kezdeményezésével, megtakarításával is hozzá kell járulnia.

A fővárosban — az elképzelések szerint — az állami kivitelezéssel épülő lakások 60—70 százaléka 5—8 emeletes, 30—35 százaléka 1—3 emeletes, kisrésze pedig — kísérletképpen — 8 emeletnél magasabb *„toronyépületekben"* készülne. A vidéki városokban épülő lakó-

(Folytatás a 2. oldalon.)

- A műszaki fejlesztés gyorsításáért
- Fürdőváros-e Budapest?
- Új lakáslehetőségek régi épületekben
- Megkezdik az írógépek és a fényképezőgépek kölcsönzését

EREDMÉNYEINK A MÉRLEGEN

Az országgyűlés — mint ismeretes —, Alkotmányunk előírásainak megfelelően, kimondta feloszlását, és 1958 november 16-ra *kitűzte az országgyűlési és tanácsválasztásokat.*

A kormány beszámolója *összegezése* volt annak a sok tettel, harccal *megvalósított* programnak, amely messzehangzóan bizonyítja politikánk helyességét, a szocialista építés eredményeit, társadalmi és gazdasági életünk fejlődését. Ezzel a programmal lép pártunk, kormányunk a dolgozók elé.

A választási program elsődleges aranyalapja: *tizenhárom szabad esztendő mérlege!* Ám különösen nemes ötvözet ebben az utóbbi két esztendő, az ellenforradalom leverése óta eltelt viszonylag rövid idő túlzás nélkül *történelminek* mondható korszaka.

Köteteket tölthetne meg, ha részletesen elemezni akarnók e küzdelmes időszak eseményeit. Ezúttal csak vázlatosan hadd emlékeztessünk az újabb magyar gazdasági „csoda" néhány jellemzőjére.

„Az 1958-as évet több olyan vonás jellemzi, — mondotta parlamenti beszédében Münnich elvtárs —, amelyek a korábbi években nem, vagy csak jóval kisebb mértékben érvényesültek. Ilyen például az egyenletesebb termelés, a megalapozottabb beruházási politika, a termelés szerkezetének átalakulása, a hazai adottságok jobb kihasználása." Mindezekből következik, hogy a termelési terveket — nem *akármilyen* áron, hanem a *gazdaságosság* mércéjével mérve — egyenletesen teljesítettük. Ebből következett, hogy az összesen 10.9 milliárdos, 1958 évi beruházási tervet 15 százalékkal *felemelhettük.* S nyomban hozzátehetjük, hogy nálunk immár kötelező érvényűen — a gazdasági, termelési eredmények nyomán — *jobban is élünk!* 1957-ben a reálbér 15 százalékkal növekedett 1956-hoz képest, s amíg 1956-ban 800 forint alatti jövedelme volt a munkások 26 százalékának, és 1500 forint felett csak a munkások 14 százaléka keresett, 1957-re ez az arány lényegesen megváltozott: a 800 forint alatti kereset 6 százalékra csökkent, s az 1500 forint feletti jövedelem pedig 34 százalékra nőtt! Az életkörülmények változását jelzi, hogy 1958 augusztusában 2107 millió forint volt a lakosság takarékbetétállománya, szemben az 1957 decemberi 1338 millióval. Jellemző az is, hogy a paraszti adóbefizetés előirányzatát mintegy 200 millió forinttal teljesítették túl a falvak dolgozói, noha idén mint ismeretes, nem volt kielégítő a gabonatermés. Mellékesen szólva azt is nagyobb zökkenő nélkül kiheverjük, hogy emiatt mintegy 200 millió devizaforint értékben gabonát kell importálnunk.

Az imént a gazdasági *„csoda"* kifejezést említettük, azt a jelzőt, amely immár másodízben — a felszabadulás után, és az ellenforradalom leverését követően — mutatja fejlődésünk viharos gyorsaságú ütemét. Nos, a „csoda" lényegében mindkét korszakban azonos tőről fakadt: *a párt és a nép összeforrottságából, a dolgozók lelkesedéséből és kezdeményezéséből.* Ime — ez *volt* és ez *lesz* ezután is gazdasági eredményeink legfőbb alapja. Ezért áll most nyugodt öntudattal, a jól végzett munka eredményeivel pártunk, kormányunk a választó dolgozók milliói elé!

ÚJ TELEVÍZIÓS BERENDEZÉS KÉSZÜLT A BELOIANNISZ-GYÁRBAN

A posta a Beloiannisz Híradástechnikai Gyártól mintegy két esztendeje olyan berendezést rendelt, amely alkalmas arra, hogy a televízió-stúdió kép- és hangjeleit *kábel nélkül eljuttassa az adóhoz.*

A mikrohullámú gyáregység fiatal tervezőgárdája, a nyolctagú mérnökkollektíva látott hozzá a berendezés elkészítéséhez.

Két év után méltán büszkélkedhetnek a sikerrel, mert hazánkban először, önállóan tervezték ezt a frekvencia-modulációs berendezést.

A stúdióból a Szabadság téri épület tornyában levő adószekrénybe vezetik a felvevő-kamerákból és mikrofonokból jövő kép- és hangjeleket. Ezeket külön kép- és hangadón erősíti fel a berendezés, majd mikrohullámú vivőre modulálja — azaz mikrohullámokra ülteti. Ezeket a mikrohullámokat két méter átmérőjű paraboid-tükör segítségével sugározza ki a közös antenna. A Széchenyi-hegyi adóépületben azonos tükrös antenna fogadja a jeleket, azokat szétválasztja, a berendezés felerősíti, majd a televíziós nagyadóba továbbítja.

A berendezés a megszabott 1000 órás tartampróbából 800-at már sikeresen kiállt. Jelenleg folyamatban vannak a posta átvételi mérései. Egy alkalommal már üzemszerű adás is történt a berendezéssel.

N. A.

Új lakáslehetőségek – régi épí

Érdekes hírt hallottunk a napokban: a *Kőbányai Gyógyszergyár* dolgozói részére hat lakás épül a Gellérthegy utca 24—26. alatt. Nagy dolog ez, hiszen az új lakóházak — bármennyire is bővülő — építési üteme ma még nem tud lépést tartani a megnövekedett szükséglettel. *Milyen megoldást sikerült itt mégis találni?* Megtudtuk, hogy ebben az esetben *nem új lakóház* építésével, hanem ennél sokkal olcsóbb módon: *emeletráépítéssel* jutnak új otthonhoz a gyár érdekelt dolgozói.

Hasonló megoldást választottak az *Autóalkatrészjavító Vállalatnál, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumnál,* valamint a *Kohó- és Gépipari Minisztériumnál* is, hogy csak néhány példát említsünk a sok közül. Erre a megoldásra a lehetőséget a pénzügyminiszter és az építésügyi miniszter közelmúltban megjelent 174/1958. P. M. sz. együttes utasítása nyitotta meg, amely — az 1015/1958. (IV. 12.) számú kormányhatározat alapján módot nyújt arra, hogy a vállalatok és egyéb szervek gazdaságosan kivitelezhető emeletráépítés útján kezdeményeznek lakásépítést dolgozóik részére.

Emeletráépítés — sok ezer új lakás

Addig, amíg a meglevő épületek lakás céljaira való hasznosításával kapcsolatos más lehetőségek (pl. irodahelyiségek visszaalakítása, padlásterek beépítése stb.) részben már *kimerültek* és sok esetben a magas költségek miatt nem is célszerűek, *az emeletráépítés — Budapesten éppúgy, mint vidéken — sok ezer új lakás építését teszi lehetővé.*

Külföldön — beleértve a nyugati országokat is — az emeletráépítés *igen elterjedt,* mivel ily módon *kitűnő minőségű* új lakásokat lehet létesíteni új lakóházak építésénél *jóval kisebb költséggel* s ugyanakkor jelentős erdményeket lehet elérni *a városkép megjavításában* is.

Nálunk ilyen jellegű lakásépítésre *az állam messzemenő támogatást is nyújt, mégpedig vissza nem térítendő állami hozzájárulás, hosszúlejáratú kölcsön, valamint lakbérbeszámítás formájában.*

Az emeletráépítés kezdeményezése, szervezése, az építés lebonyolítása és ellenőrzése *a munkaadó vállalat, illetve szerv feladata.* Azt, hogy *melyik épület alkalmas* emeletráépítésre építészeti, városképi és gazdaságossági szempontból, az elsőfokú építési hatóságok — a tanácsi végrehajtó bizottságok építési osztályai — határozzák meg, *javaslatot* azonban az érdekelteknek kell tenniök. Ehhez tájékoztatást nyújthatnak a házkezelőségek, házkezelési igazgatóságok, Budapesten emellett a Fővárosi Tanács VB építési osztályán levő *lakóházkataszter* is.

Állami támogatás, hosszúlejáratú kölcsön

A megfelelő épület kiválasztása után a munkaadónak *az építés helye szerint illetékes OTP-fiókhoz* kell fordulnia. Az Országos Takarékpénztár a most életbelépett rendelkezések szerint, vissza nem térítendő állami támogatást folyósít, éspedig egyszobás lakás esetében 35 ezer forint, két- vagy többszobás lakásnál pedig 40 ezer forint összeg erejéig.

A lakásépítők ezenkívül a jelentkezéssel egyidejűleg benyújtandó költségvetés végösszege és az állami támogatás közötti különbözeti összeg 75 százaléka, legfeljebb azonban *35 ezer forint összeghatárig, hosszúlejáratú, maximálisan 15 évig terjedő, évi 2 százalékos kamatozású egyéni kölcsönben is részesülhetnek.* A fennmaradó összeget az igénylő dolgozóknak előzetesen *készpénzben* letétbe kell helyezniök.

Egy emeletráépítéssel épülő kétszobás lakás építési költsége átlagosan 80—100 ezer forint, így tehát egy 90 ezer forint összegű költségvetés esetében.

40 000 forint az állami támogatás,

35 000 forint a folyósítható hosszúlejáratú kölcsön, összesen 75 000 forint, így az igénylőnek a fennmaradó *15 000 forint* készpénzzel kell rendelkeznie. A kivitelezés összes költsége természetesen sok esetben (pl. bontási anyagok felhasználása, nagyobb számú lakás építése esetén az egy lakásra jutó költségek csökkenése stb.) *alatta maradhat a 80 ezer forintnak is,* tehát az igénylő részéről is *kevesebb készpénz-hozzájárulás* szükséges.

Tízéves lakbér-beszámítás

Ennek a saját hozzájárulásnak *a 75 százaléka is megtérül* azonban azáltal, hogy a lakó az emeletráépítéssel nyert új lakás lakbére tekintetében ilyen mértékig — legfeljebb azonban 10 évi lakbér összege erejéig — beszámítással élhet. Ez alatt az idő alatt a hosszúlejáratú kölcsön esedékes törlesztő-részlete mellett *a megállapított lakbérnek csupán 30 százalékát kell fizetnie.*

Mivel az esetek jelentős részében a kölcsöntörlesztés már befejeződik, amikor a lakbér-beszámítás még folyamatban van, a lakót — a beszámítási idő lejártáig — ettől az időponttól csak a 30 százalékos lakbérfizetési kötelezettség terheli.

Az emeletráépítés formájában való lakóépítés lehetősége, a tapasztalat szerint, *ma még nem eléggé ismert* a dolgozók és munkaadóik előtt, holott ennek kihasználása *mindenképpen előnyös. Elesik a telek és a közművesítés problémája, nincs szükség sem alapozásra, sem új tetőszerkezetre* s a dolgozók olyan — erre a célra alkalmas — épületet választhatnak, amely *közel esik munkahelyükhöz,* tehát közlekedési gondjaik is csökkennek. Ezideig máris *200 lakás építésére vonatkozó igényt jelentettek be az OTP-nál,* ez azonban még *csak töredéke* a lehetőségeknek. Célszerű lenne, ha az illetékes szervek — az akció kibővítése érdekében — közölnék az Országos Takarékpénztárral, hogy az egyes városokban *mely házak a legalkalmasabbak* az emeletráépítésre. Így az igénylőknek sem maguknak kellene megfelelő épületet keresniök, jobban érvényesülhetnek a megfelelő városkép kialakításának szempontjai.

Kétségtelen, hogy a munkaadó vállalatokra, szervekre is hárul bizonyos munka az akció megszervezésével és lebonyolításával kapcsolatban. Ez a fáradság azonban *bőségesen kamatozik* azoknak az előnyöknek a révén, amelyek a lakásproblémával küzdő dolgozók otthonhoz juttatásával járnak.

F. J.

(Folytatás az 1. oldalról.)

házak többségét 2—3 emeletesre tervezik. A 3 emeletnél magasabb házakat *felvonóval is ellátják.*

Az albérlő-kérdés megoldása

Igen érdekesek azok az elgondolások, amelyek a jelenleg — elsősorban Budapesten — *albérletben élők* lakáskérdésének megoldását célozzák. Ezek egyike szerint a fővárosban, elsősorban egyedülálló fiatal dolgozók részére, olyan lakóépületeket emelnének, amelyek *egyenként 100—150 garzon-szobából állnának, s ezekhez közös konyha, ebédlő, olvasóterem és mellékhelyiségek csatlakoznának.*

Más elképzelések alapján egyes újonnan épülő nagy bérházak felső emeletére telepítenének ilyen „garzon-otthonokat".

Ugyanakkor az elgondolások között szerepel olyan, nagyobb komforttal, főleg kertes területen létesítendő *otthonházban* (boarding house) elhelyezett garzonlakások megépítése is, amely *idősebb, elsősorban nyugdíjas magánosok, vagy házaspárok jelenleg indokolatlanul lekötött nagy lakása helyett* cserelakásul szolgálna. Ahol a felszabaduló nagy lakás szobái nem különbejáratúak, a lakást túlzsúfolt kislakásban élő nagy család kapná, különbejáratú szobák esetén összeköltözni szándékozó bérlőtársak részesülnének előnyben.

A nagy lakások ilyen jellegű cseréje annál is inkább indokolt, mert ezek alacsony lakbére ma sok esetben *albérleti uzsorát,* munka nélküli jövedelmet tesz lehetővé. Ugyanakkor a városokban lévő lakások kb. 13 százalékának kihasználtsága *alacsonyabb* a 35/1956 (IX. 20) MT sz. rendelet szerinti lakásnormánál.

Távfűtés, beépített bútorok

Hogy az épülő új lakások *hány szobásak* legyenek, az adott helyzet határozza meg. Budapesten és a vidéki városok egy részében a fő problémát az idegen családoknak egy lakásban való elhelyezése (társbérlet, albérlő családok) jelenti, ezért itt a lakáshiány enyhüléséig *a komfortos kislakások építésén van a hangsúly.* Egyes vidéki városokban (Pl. Miskolc, Győr, Kecskemét, stb.) viszont *elégtelen a nagyobb lakások aránya,* nagy a kislakások zsúfoltsága, itt tehát először *nagyobb lakások* építésére kerülne sor, annál is inkább, mert ezeknél az egy személyre vetített építési költség 30—40 százalékkal alacsonyabb mint az egyszobás lakásoknál.

Az elkészülő nagyobb lakások *a kisebb lakásban élő sokgyermekes családoknak* lesznek kiutalhatók, míg a fiatalabb házasok a felszabaduló kislakást kapják.

Az elsődleges célkitűzés *a családonkénti önálló lakások számának szaporítása,* ezt követő lépés a lakások átlagos lakóterének növelése.

A hellyel és a fával való takarékosság érdekében (különálló bútorokhoz több fa szükséges) a kisméretű nagyvárosi új lakásokat *beépített bútorokkal* (konyhai asztal, szekrény, polcok, falbaépített ruhaszekrény, stb.) látják el.

Az új lakóházak *fűtésénél* fontos szerepet játszik majd *a távfűtés,* mert ezzel a módszerrel a szükséges szénmennyiség 25—30 százaléka megtakarítható. Még gazdaságosabb *a termálvíz* és az úgynevezett *ipari hulladékenergia* hasznosítása, amely — az eddigi felmérések szerint — a 15 éves terv keretében összesen kb. 250 000 lakás fűtését, illetve részben melegvízellátását tudja megoldani.

Mivel a távlati terv szerinti lakások többsége a városokban épül majd, komoly feladatot jelent a szükséges *telekterület* biztosítása olyanmódon, hogy figyelembevegye a közművesítést és a közlekedést. Azáltal, hogy az új lakóházak jelentős része az időközben elavuló és lebontásra kerülő lakóházak helyén épül meg, de magasabb kivitelben, nagyobb laksűrűséggel, *az új építkezések területszükségletében közel 50 százalékos, közművesítési költségekben 25—30 százalékos megtakarítást lehet elérni.*

A hatalmas arányú lakásfejlesztési terv igen nagy követelményeket támaszt a szükséges *építőanyagokat, épületgépészeti tárgyakat illetően.* Hogy csak néhány jellemző adatot említsünk, e roppant lakásépítési programhoz nem kevesebb, mint *22 milliárd tégla, közel 15 millió tonna cement, 22 millió négyzetméter parketta, majdnem 5 millió köbméter fenyőfűrészáru, több mint 2 millió négyzetméter felületű radiátor szükséges.*

Az ipar kellő időben való felkészülésén kívül természetesen maga az építőipar is csak úgy oldhatja meg jól az egymillió lakás építésének rendkívüli feladatát, ha *fokozza a gépesítést, előrehalad a fejlettebb építési technika, különösen a kevesebb szakmunkást igénylő nagyelemű térelhatároló falazatok (falpanelek, falblokkok) alkalmazásában, kialakítja a korszerű, gazdaságos, a fejlettebb lakáskultúrát szolgáló műszaki terveket, kidolgozza a lakásépítkezések legcélszerűbb organizációját és olyan lakásépítő egységeket állít fel, amelyek az új lakótelepeket mintegy futószalagon, gyorsan, a jelenlegi építési költségeknél kisebb költséggel építik meg.*

A lakásfejlesztés végleges távlati tervének elkészítéséig még sok számításra, a népgazdaság számos területének összehangolására lesz szükség. Az elmondottak csak vázlatosan érinthették a jelenlegi elgondolások szerinti főbb célkitűzéseket. Nem foglalkozhattunk például a lakásnyerés olyan — nem jelentéktelen — tartalékaival, mint amilyeneket jelentenek az irodaházak építése, raktárak, üzletek, kisüzemek által elfoglalt lakástér felszabadítása, padlástérbeépítés, emeletráépítés, a szociális és egyéb otthonok hálózatának növelése, stb.

Úgy hisszük azonban, hogy *nem kevés* az, amit elmondottunk. S ha a lakásfejlesztési terv teljes időszaka ugyan 15 év, *végrehajtása azonban már a közvetlen jövőben megkezdődik, s ahogy előrehalad, úgy adunk át fokozatosan a múltnak egy nyomasztó problémát: a lakáskérdést.*

Follinus János

Megkezdik az írógépek és a fényképezőgépek kölcsönzését

Magnetofon, hűtőszekrény, gumikád, automata játékok a belkereskedelmi kölcsönző további terveiben

Az alig néhány éves *Belkereskedelmi Kölcsönző Vállalat* nagy népszerűségre tett szert. Különösen *a gyermekkocsi, a mosógép és a nyári sportcikkek* terén nőtt rohamosan a forgalma. A vállalat most újabb és újabb cikkek kölcsönzésével kívánja szélesíteni tevékenységét. Ezek közé tartozik legújabban *az írógép-,* valamint *a fényképezőgép-kölcsönzés.* Az írógép kölcsöndíja *havi 140 forint,* míg egy Mometta II, vagy egy Weltaflex fényképezőgépért *naponként 12,* illetőleg *10 Ft-ot* kell fizetni. Hamarosan más típusú fényképezőgépek, valamint foto-vacu kölcsönzését is tervezik.

Régi probléma, hogy a népszerű mosógép kölcsönzést meglehetősen drágítja a szállítás. Ez adta az ötletet, megfelelő *kulikocsi* rendeléséhez, amelyeket hamarosan — körülbelül napi 3 forintért — ugyancsak az érdeklődők rendelkezésére tud bocsátani a vállalat, akár a mosógépek szállítására, akár más, például nagyobb bevásárlás céljára. Ugyancsak a közeli tervek között szerepel korszerű *mérlegautomaták* elhelyezése az utcákon és újfajta, nagyméretű *gumitutajok* kölcsönzése a nyári szezonra a Dunán és a Balatonon.

Közben már a további terveken dolgoznak a vállalat vezetői. Mielőbb *magnetofonokat* és, esetleg, *magnetofonszalagra* felvett műsorokat szeretnének kölcsönözni. Úgynevezett *kollektív hűtőszekrények* gyártására vonatkozólag is tárgyalásokat folytatnak az iparral. A 8—10 lezárható rekeszre osztott hűtőszekrényt *egy-egy ház lakóinak* bocsátanák rendelkezésére.

A *budapesti nőtanács* javaslatára — amellyel állandó összeköttetésben állnak — jelenleg egy külföldi, összehajtható *gumikádat* tanulmányoznak, amelyet, hazai gyártása esetén, a fürdőszobával nem rendelkezők nyilvánvalóan szívesen vennének igénybe. Még néhány új cikk gyártását és kölcsönzés útján való népszerűsítését is tervezik, így a többi között *egy kombinált fém gyermekbútorét,* amely néhány mozdulattal ággyá, játékasztallá, pihenővé, vagy járókává alakítható. Idetartoznak a különböző *futball-, billiárd- és golyós automata játékok* is, amelyek minden bizonnyal ugyancsak nagy érdeklődésre tarthatnak majd számot.

A tarifát illetően a közeli napokban leszállítják a mosógépek, porszívók és padlókefélők óra-díját. A mosógépét a jelenlegi 4 forintról körülbelül 3 forintra.

Bővítik a fővárosi hálózatot is. Jelenleg 9 kölcsönző bolt működik, hamarosan egy tizedik is nyílik *Zuglóban* és egy tizenegyedik a *IX. kerületben* ugyancsak a nőtanács kérésére. A további boltok megnyitása egyébként helyiség-kérdés, amellyel kapcsolatban a kerületi tanácsok segítségére számítanak.